

PREDKLADACIA SPRÁVA

Na základe § 70 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a podľa čl. 31 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky predkladá Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“) Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov, parlamentná tlač 229 (ďalej len „poslanecký návrh zákona“).

Ministerstvo kultúry k predloženému poslaneckému návrhu zákona uvádza:

Všeobecne

Vzhľadom na historický význam 28. októbra – Dňa vzniku samostatného česko-slovenského štátu sa navrhuje preradiť tento deň spomedzi pamätných dní medzi štátne sviatky. Slovenská republika má v súčasnosti päť štátnych sviatkov. Schválením návrhu zákona sa počet štátnych sviatkov Slovenskej republiky zvýši na šesť. Vzhľadom na dopady navýšenia počtu dní pracovného pokoja, ktorými sú aj štátne sviatky, na ekonomické a podnikateľské prostredie sa navrhuje, aby 28. október bol štátnym sviatkom, ale nebol dňom pracovného pokoja. Zaradením medzi štátne sviatky sa zvýši význam, ktorý Slovenská republika prikladá tomuto dňu. Udeje sa to však bez akýchkoľvek ekonomických dopadov, aj bez toho, aby bol zrušený niektorý iný štátny sviatok, alebo iný deň pracovného pokoja.

Stanovisko

Ministerstvo kultúry vníma nepopierateľný historický význam vzniku Česko-Slovenska pre vývoj Slovenska. Zákon národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov obsahuje dva pamätne dni, ktoré si pripomínajú túto udalosť, a to 28. október - Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu a 30. október - výročie Deklarácie slovenského národa. Aj toto svedčí o nejednotnom prístupe k tejto udalosti. V roku 2018 bolo prijaté „diplomatické“ riešenie a 30. október bol schválený na 33. schôdzi Národnej rady Slovenskej republiky ako jednorazový štátny sviatok a súčasne deň pracovného pokoja. Týmto štátnym sviatkom si Slovenská republika pripomenula 100. výročie prijatia Deklarácie slovenského národa, ktorou sa predstavitelia slovenského národa prihlásili k vzniku samostatného česko-slovenského štátu.

Zastávame názor, že pamätný deň 28. október je už symbolickým prihlásením sa politickej reprezentácie Slovenskej republiky k odkazu a významu spoločnej česko-slovenskej štátnosti v rokoch 1918-1992. Akákoľvek zmena v oficiálnom kalendári (nie iba výročie tejto udalosti) by mala byť vyústením celospoločenskej zhody a politickej vôle dosiahnuť všeobecnú dohodu vyplývajúcu z objektívneho historického posúdenia a jednoznačného vnímania udalostí.

Štátne sviatky reflektujú najvýznamnejšie udalosti v dejinách Slovenskej republiky a z tohto titulu sú štátne sviatky zároveň dňom pracovného pokoja. Zastávame názor, že by to malo zostať

v platnosti, a preto buď nech sa 28. október vyhlási za štátny sviatok a zároveň deň pracovného pokoja, alebo nech zostane v platnosti súčasná právna úprava, a teda 28. október zostane pamätným dňom a súčasne pracovným dňom.

Pripomienkové konanie

Poslanecký návrh bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania v dňoch od 9.10.2020 do 19.10.2020. Z celkového počtu pripomienok (sedem pripomienok) boli dve pripomienky uplatnené ako zásadné (pripomienka Klubu 500 a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky).

Zásadná pripomienka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Zásadne žiadam doplniť predkladaciu správu o vyjadrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Zásadne nesúhlasím s v Čl. I bode 3 navrhovaným znením § 2 ods. 3, pretože ide o nepriamu novelu zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

Odôvodnenie:

V jednom ustanovení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení poslancami navrhovanej novely uvádza, že ide o štátny sviatok (28. október – Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu) a v inom ustanovení uvádza, že pre účely Zákonníka práce nejde o deň pracovného pokoja ani o sviatok. Tento nesúlad vytvára nezrovnalosti v aplikácii právnych predpisov. Upozorňujem, že Zákonník práce používa pojem sviatok a deň pracovného pokoja vo väzbe na zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení neskorších predpisov. Podľa § 94 ods. 1 Zákonníka práce dni pracovného pokoja sú dni, na ktoré pripadá nepretržitý odpočinok zamestnanca v týždni, a sviatky. Zo Zákonníka práce vyplýva, že sviatok je deň pracovného pokoja. Pre účely Zákonníka práce je teda bezpredmetné, že iný zákon neoznačuje sviatok ako deň pracovného pokoja. Do uvedeného však zasahuje v Čl. I bode 3 navrhovaný § 2 ods. 3, v zmysle ktorého štátny sviatok, 28. október – Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu, nie je dňom pracovného pokoja podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch, nie je dňom pracovného pokoja podľa Zákonníka práce, ani sviatkom podľa Zákonníka práce. Tieto dva zákony, tj. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 241/1993 Z. z. o štátnych sviatkoch, dňoch pracovného pokoja a pamätných dňoch v znení poslancami navrhovanej novely a Zákonník práce, sú teda vo vzájomnom rozpore. Ustanovenie § 94 ods. 4 Zákonníka práce upravuje, že vo sviatok možno zamestnancovi nariadiť len práce, ktoré možno nariadiť v dňoch nepretržitého odpočinku zamestnanca v týždni, práce v nepretržitej prevádzke a práce potrebné pri strážení objektov zamestnávateľa. Z ustanovenia § 94 ods. 4 Zákonníka práce nevyplýva, že obmedzenie okruhu prác, ktoré zamestnávateľ môže nariadiť sa viaže na to, že ide o deň pracovného pokoja, ale na to, že ide o deň, ktorý je sviatkom. A v zmysle poslaneckého návrhu je 28. október – Deň vzniku samostatného česko-slovenského štátu sviatkom. Obdobne aj pre iné účely Zákonníka práce ide o sviatok. Zároveň upozorňujem, že osobitné predpisy, ktoré riešia služobné pomery majú vlastnú úpravu, ktorú poslanecký návrh zákona nerieši, resp. je nejasný. Napríklad zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov a zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení neskorších predpisov. Tieto zákony majú vlastnú úpravu „pracovnoprávných“ vzťahov a nepoužívajú ustanovenia § 93 a 94 Zákonníka práce. Ak tieto zákony napríklad použijú len pojem sviatok, bez doplnenia - deň

pracovného pokoja, alebo v niektorých ustanoveniach ide len o sviatok a v iných o deň pracovného pokoja, vzniknú nezrovnalosti v interpretácii, kedy pre niektoré účely pôjde v prípade 28.októbra o sviatok, ktorý nie je sviatkom a v iných prípadoch o sviatok, ktorý je sviatkom (dňom pracovného pokoja). Z uvedeného môže vyplynúť, že zamestnanci v súkromnej sfére budú povinní ísť do práce avšak časť zamestnancov (osôb) vo verejnej sfére do práce nebude musieť ísť, pretože bude mať sviatok, resp. dostane za výkon práce vo sviatok osobitné plnenie (príplatok).

Záver

Ministerstvo kultúry odporúča vláde Slovenskej republiky pri zohľadnení vyššie uvedeného vecného stanoviska ministerstva kultúry a zásadnej pripomienky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky prerokovať poslanecký návrh zákona.